

1. "דע, כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על-ידי-זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה[...]"

ר' נחמן מלמד אותנו כלי חשוב לעין טובה. הכלי הזה הוא באמצעות חיפוש הנקודה הטובה באדם האחר. ר' נחמן אומר שגם מול רשעים 'גמורים' – אנו צריכים לעמול ולחפש נקודה אחת טובה בהם ובה להתמקד. בדרך הזאת, יש אפשרות להציג גם לרשע מראה אחרת לעצמו. מראה שתאפשר לו לראות את הדרך החוצה, את היכולת לחזור בתשובה, ולהידבק באותו טוב שגם ראו בו אנשים אחרים.
2. "וכן צריך האדם למצא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם לזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד (כמבאר אצלנו כמה פעמים). ואפילו כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל-דבר (השטן בכתבי ר' נחמן) להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה, חס ושלום, אף-על-פי-כן אסור לו לפול מזה, רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב, ואף שכשמתחיל להסתכל באותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פצעים ואין בו מתם, הינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות, הוא גם כן מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עם כל זה איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדושה איזה מעט טוב, כי על כל פנים איך שהוא, על-כל-פנים היה איזה נקודה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה כנ"ל, ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדין מעט טוב"

חיפוש הטוב הפנימי הוא לא רק מול הסביבה שמקיפה אותי אלא גם מול עצמי. גם אני צריכה לחפש בעצמי את הנקודות הטובות שבכל מעשה שלי ובכל בחירה שלי בחיים. הנקודות הטובות בטוח נמצאות - ורק צריך לדעת להפנות אליהן את המבט ולהתמקד בהם שהרי אין אדם שאין בו גם נקודות טובות ומעשים טובים. ר' נחמן מדגיש את הרעיון הזה ככלי למלחמה בעצבות, והיכולת להיות בשמחה ע"י זה שהאדם מתבונן על עצמו ורואה את עצמו בעין טובה, ללא שיפוטיות מיותרת, תוך שימת לב לכל מה שהוא עשה טוב ונכון.

(ליקוטי מוהר"ן תורה רפ"ב)

הלימוד מעובד ע"י מרב שמש רוזן, נאמני תורה ועבודה.